

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگران و معلمان، در روز کارگر و هفته معلم - 13 / اردیبهشت / 1373

بسم الله الرحمن الرحيم

به همه برادران و خواهران عزیز، مخصوصاً به عزیزانی که زحمت کشیدند و از راههای دور تشریف آوردند، خوشامد عرض می‌کنم. این فرصت که هر سال به دست می‌آید تا در آن از دو قشر عزیز ارزشمند جامعه تجلیل کنیم و با آنها چند کلمه حرف بزنیم، برای بنده فرصت مغتنمی است. این دو قشر، که یکی قشر معلمان و دیگری قشر کارگران کشور است، از جهات مختلفی حقیقتاً جزو قشرهای ممتاز کشور ما هستند. تصادفات زمانه، چنین پیش آورد که شخصیت برجسته‌ای مثل شهید «مطهری» که به یک معنا، معلمي بزرگ و به معنای دیگر، کارگري نمونه بود، تقریباً همزمان با روز کارگر به شهادت برسد. معلمي آن شهید، موضوع تدریس اوست و کارگري اش، امر تألیف، این جا و آن جا رفتن، حرکت کردن و تماس گرفتن با قشرهای تحصیلکرده و روشنفکر و نظایر آن است. این هم به یک معنا وجهه دیگری از شخصیت شهید مطهری است.

آن بزرگوار که سالگرد شهادتش با این ایام مصادف است، نمونه آن چیزی است که بنده می‌خواهم امروز روی آن تکیه کنم. همان گونه که می‌دانید دو قشر معلم و کارگر، فی‌نفسه از اقشار برجسته جامعه‌اند. قشر معلم در کشور ما با چند میلیون جمعیت - شاید یک پنجم یا یک ششم جمعیت کشور - سرو کار دارد. یعنی در واقع، امر آموزش و پرورش جمعیتی چند میلیونی از جوانان، نوجوانان و نونهالان ما که آینده کشور متعلق به آنهاست، بر عهده معلمان است. قشر دیگر هم قشر کارگر است که حیات مادی کشور، تولید کشور و تأمین زندگی ملت در دست اوست. بنابراین ملاحظه می‌کنید که اهمیت این دو قشر، خود به خود آشکار است و لازم نیست که ما بنشینیم و شرح و تفصیل بدهیم که به این دلیل معلم مهم است و به این دلیل کارگر اهمیت دارد.

اهمیت اینها واضح است. البته در اوضاع و احوال بعد از انقلاب و نیز اوضاع کنونی کشور ما، این دو قشر اهمیت بیشتری یافته‌اند. زیرا در حوادثی که طی پانزده سال اخیر برای کشورمان پیش آمد و حضور مردم در آن حوادث لازم بود - مثل جنگ تحمیلی - این دو قشر جزو فعالین جامعه بودند. شما ببینید در جنگ چقدر کارگر و معلم شرکت کردند و چقدر دانش آموز و دانشجو به تلقین و تشویق و هدایت معلمان عازم جبهه‌ها شدند! این یک قلم نشان دهنده وضعیت دو قشر کارگر و معلم در کشور ماست.

یک وقت است که معلم درسش را می‌دهد و بعد مشغول زندگی شخصی خود می‌شود. یا کارگر کارش را می‌کند و بقیه اوقات را به زن و فرزندش اختصاص می‌دهد. اما یک وقت است که این دو علاوه بر تدریس و کار، وقتی حادثه عظیمی در کشور اتفاق افتاد و آن حادثه حضور مردم را طلبید، کمر همّت را محکم می‌بندند و به وسط میدان می‌آیند. کارگران و معلمان ما، چنین نقشی را از خود نشان دادند و اهمیتشان مضاعف گردید. البته ممکن است در بعضی کشورهای دیگر دنیا هم، چنین مواردی وجود داشته باشد که ما اطلاع درستی نداریم. اما وضعیت این دو قشر در کشور ما همان است که گفتم. بنابراین دارای اهمیتند.

ناگفته نماند که برخورداریهای این دو قشر هم کم است و این، جهت امتیاز دیگری برای آنهاست. پس، معلم و کارگر دو قشر عزیز و محترم و مکرم به شدت مورد نیاز جامعه و مورد احترام براساس ارزشهای حقیقی هستند و این، در جای خود امری مسلم است. طراحان، برنامه‌ریزان و بقیه کسانی که دست اندرکار جریانهای آینده کشورند، باید روی این مطلب که این دو قشر از جامعه ما این قدر خودی و صمیمی و مؤمن و علاقه مند به سرنوشت کشورند، حساب کنند. در واقع باید این مهم را در حسابهایشان بگنجانند.

و اما مطلبی که امروز می‌خواهم با استفاده از فرصت آن را عرض کنم، این است که در کشور ما و نیز بسیاری از کشورهای به اصطلاح جهان سوم، جهت اداره امور مملکتی دو نظر وجود دارد: یک نظر این است که مردم یک کشور

و روشنفکران و تصمیم گیران آن، اظهار نظر می کنند که برای ساختن کشورشان و به دست آوردن آینده، باید به قدرت حاکم جهانی متکی باشند. این قدرت حاکم جهانی در هر زمان و هر که هست - چه قدرت برتر علمی باشد و چه قدرت برتر سیاسی و فرهنگی دنیا - برایشان فرقی نمی کند. می گویند: «ما باید دنباله رو قدرتهایی باشیم که امروز سکوهایی اول دنیا را در مسابقات علمی، سیاسی و تسلیحاتی به خود اختصاص داده اند». استدلالشان این است که چون آنها قوی اند، ما باید زیر بالشان برویم!

این دیدگاه و طرز فکر، در کشورهای عقب افتاده دنیا حاکم است. کسانی که در مسائل سیاسی و جغرافیایی مطالعه کرده اند، می دانند که چنین طرز فکری در کشورهای امریکایی لاتین، در کشورهای آفریقایی و در بعضی از کشورهای آسیایی وجود داشته است و عده ای از روشنفکران و سیاستمداران، از آن تبعیت می کرده اند. سران رژیم گذشته ایران نیز چنین عقیده و طرز فکری داشتند. می گفتند: «امریکا، یا بعضی از ممالک اروپایی، پولدار، قوی، صاحب علم و دارای سلاحند. چرا ما خودمان را از اینها جدا کنیم؟! چرا ما دنباله رو این قدرتها نباشیم؟! بالاخره هر چه باشد اینها ارباب و آقایند!»

در ایران گذشته، چنین طرز فکری حاکم بود. اگر کسی از شما در روستاهای خان زده دوران طاغوت زندگی کرده باشد، این طرز فکر را در میان قشرهای پست ذلیل و ضعیفی هم که خود و عیالاتشان از پس مانده سفره خان ارتزاق می کردند، مشاهده کرده است. نتیجه چنین طرز فکری این می شد که رؤسای رژیم طاغوتی پهلوی، ثروتهای این ملت باهوش، با غیرت، شجاع و سابقه دار در تمدن و علم را صرف خرید هواپیمای جنگی از امریکا می کردند. وقتی هم قطعه ای از قطعات یک هواپیما عیب و ایرادی پیدا می کرد، مهندس یا مکانیسین ایرانی حق نداشت آن قطعه را باز کند و در رفع عیب و ایرادش بکوشد. زیرا قطعه ها، قطعه های مرکب بود؛ یعنی گاهی یک قطعه از یک هواپیما، مرکب از ده قطعه به هم بسته شده بود. باید قطعه معیوب را باز می کردند، به وسیله هواپیما به کشور سازنده و فروشنده - که عمدتاً امریکا بود - می فرستادند. آن گاه، ضمن تحویل قطعه معیوب، یک قطعه جدید می خریدند و باز می گشتند! چرا مهندسین ایرانی حق نداشتند به قطعه معیوب هواپیما دست بزنند؟ برای این که به آنها می گفتند: «شما را چه به این کارها؟! این مسائل مربوط به متخصصین خارجی است. اصلاً شما دخالت نکنید و به چنین مواردی نزدیک هم نشوید!» تحقیر یک ملت همین است دیگر! بنده بسیار متأسفم که باید بگویم: امروز هم در گوشه و کنار کشور کسانی پیدا می شوند که چنین طرز فکری دارند. یعنی هنوز هم عده ای تحت تأثیر پس مانده های فکری و سلیقه ای گذشتگان وابسته به غرب و امریکایند.

این یک نظر و طرز فکراستیک نظر و طرز فکر دیگر هم وجود دارد که می گوید: «ما ملتی هستیم که تواناییهایی داریم و باید اصل را بر این بگذاریم که از این تواناییها استفاده کنیم. البته هر جا گیر کردیم و دیدیم دیگری ابزار بهتری دارد، می رویم از او ابزارش را قرض می کنیم؛ آن گاه می آییم کارمان را راه می اندازیم. بعد هم سعی می کنیم خودمان آن ابزار را بسازیم.» این یک کار عاقلانه است. نمی شود که شما هر وقت اتومبیلتان، اجاق گازتان یا یخچالتان خراب شد به سراغ همسایه بروید و بگویید: «بی زحمت بیایید این وسیله را برای ما تعمیر کنید.» این کار، عین وابستگی است. البته یک وقت هم لازم است؛ یعنی طرف خبروتی دارد و شما باید از او یاد بگیرید. این اشکالی ندارد. همسایه وسیله ای دارد که می تواند با آن کار کند. شما آن را از او امانت بگیرید و بعد هم سعیتان بر این باشد که خودتان را از او بی نیاز کنید. در مقیاس یک ملت، این بی نیازی به معنای استقلال علمی، عملی، فنی، فرهنگی و در یک کلام استقلال همه جانبه است. انقلاب اسلامی از ابتدا به دنبال چنین استقلالی بوده است. امروز در سطح دنیا که نگاه می کنیم، می بینیم بعضی از کشورها این راه را رفته اند و به نتیجه هم رسیده اند. کشورهایی که بعد از جنگ دوم جهانی - به تعبیر مبالغه آمیزی که معمولاً گفته می شود - تقریباً با خاک یکسان شده بودند، کمر راست کردند و به خودشان پرداختند. در واقع از نیروهای درون خودشان استفاده کردند و امروز در

زمینه اداره امور دنیای خود از کسانی که اینها را در جنگ به خاک سیاه نشانده بودند بالاتر رفته اند. پس به نتیجه می‌رسیم که می‌شود با چنین طرز فکری به استقلال علمی و فنی و غیره دست یافت. امام ما رضوان الله تعالی علیه همتش این بود که به ملت بگوید: «ای ملت ایران! ای جوان ایرانی! ای کارگر ایرانی! ای مهندس و ای مدیر ایرانی! تو بدون این که به بیگانه تکیه کنی خودت می‌توانی.» امام می‌خواست روحیه «توانستن» را در ما زنده کند. کسانی که دارای طرز فکر اول - که منجر به وابستگی می‌شود - هستند، در طول دهها سال گذشته مدام به تمسخر ایرانی پرداختند و لطیفه ساختند که «مگر جنس داخلی هم جنس می‌شود؟!» ظلمی از این بالاتر به یک ملت وجود ندارد.

امروز که شما نگاه کنید، می‌بینید صنوعات داخلی ما در موارد بسیاری، بهتر از صنوعات خارجی است. البته آدمهای اهل سود، یعنی کسانی که فقط به فکر جیب و سود خود هستند و هیچ به غیرت ملی و دینی و ارزش اجتماعی ملت ایران در دنیا توجه نمی‌کنند، بر بعضی از صنوعات داخلی ما مارک کارخانجات یا فروشگاههای معروف دنیا را می‌زنند و آنها را در بازارهای اروپایی به معرض فروش می‌گذارند. آنها از این کاسبی فقط به پولی که می‌توانند به دست آورند فکر می‌کنند. در حالی که این اجناس در کشور ما با سرانگشتان ظریف هنرمند ایرانی، چشم تیزبین ایرانی، مغز تیز ایرانی و استعداد والای ایرانی به وجود آمده است.

من یک وقت عرض کردم: «هوشی که ملت ایران دارد از متوسط هوش مردم دنیا بالاتر است.» پس این ملت با تکیه بر این هوش و استعداد والا می‌تواند روی پای خود بایستد. انقلاب عظیم اسلامی ما، بحمدالله نیروهای داخلی را در یک فضای آزاد قرار داد. به طوری که امروز، همان قطعه معیوب از هواپیمای جنگی را که سابقاً با اختصاص هزینه برای یکی دو نفر همراه قطعه و دیگر تشریفات، به خارج می‌فرستادند، تکنسین هواپیما و ارتشی ما با صرف وقت و هزینه ای اندک می‌تواند بهتر از روز اول تعمیر و بازسازی کند. چرا باید یک ملت را تحقیر کنند و بگویند: «شما نمی‌توانید؟!». اگر ما بخواهیم روحیه اتکا به خود و روی پای خود ایستادن را در عمل نشان بدهیم و مجسم کنیم، شما دو قشر معلم و کارگر می‌توانید از عوامل آن باشید. شما هستید که باید نشان بدهید، ثابت کنید و نیز به دیگران تعلیم دهید که «ملت ایران می‌تواند روی پای خود بایستد.» بحمدالله ما منابع زیادی داریم.

آرزوی واقعی من - که البته ممکن است به این زودیها قابل تحقق نباشد - این است که ما در چاههای نفت را ببندیم و اقتصاد خود را براساس کالاها و محصولات غیر نفتی بنیاد نهیم. یعنی فرض کنیم این کشور، کالایی به نام نفت ندارد. البته این کار ممکن است در این سالها و به این زودیها عملی نباشد. زیرا دشمنان ایران در دوران رژیم وابسته و فاسد پهلوی، بیش از حد تصور خرابکاری کرده اند و چنان ملت و کشور ما را به نفت وابسته نموده اند که نشود به این آسانی چنین کاری را کرد. اما روزی باید این کار بشود و آن روز، روزی است که ملت ایران بدون این که سرمایه های خود را مفت و مجانی به دست کسانی بدهد که با کمال خباثت از ثروت ملی کشورها استفاده می‌کنند، با تکیه بر امکانات ذاتی، روی پای خودش بایستد.

متأسفانه امروز این کار امکانپذیر نیست. امروز به خاطر خیانت بعضی از کشورهای تولید کننده نفت و همدستی شان با دزدان غارتگر بین المللی، به جای این که نفت، وسیله ای در دست کشورهای تولید کننده آن برای کسب سود یا استفاده سیاسی و اقتصادی باشد، به عکس به عنوان وسیله ای در دست مصرف کنندگان قرار دارد! درست مثل جنسی است که توی سرش خورده باشد! در حالی که نفت، جنسی است که اگر امروز آن را به دنیا ندهند همه جا فاقد نور و حرارت و حرکت و صنعت خواهد شد. تمدن صنعتی امروز، پایه اش بر ماشین استوار است. اگر نفت نباشد، این ماشین از حرکت خواهد ایستاد. اهمیت نفت ما تا این اندازه است.

البته نفت ما که می‌گوییم، منظور نفت کل این منطقه و دیگر مناطق نفت خیز دنیاست. این منطقه بخش عمده ای از نفت جهان را داراست. یعنی همان دولتهایی که دستشان با دزدان غارتگر بین المللی یکی است، متأسفانه بخش

عمده ای از نفت را صاحبند. امروز جنس به این ارزشمندی به منزله ابزاری در دست مصرف کنندگانی است که شدیداً به آن احتیاج دارند. آنها چنین سیاستی را از دهها سال پیش تا به امروز، طراحي و اجرا کرده اند و متأسفانه همواره عدّه ای از سیاستمداران خائن کشورهای وابسته نیز، با آنها همکاری می کنند. در چنین وضعیتی اگر ملت ایران - اعم از کارگر ایرانی، جوان ایرانی، تولید کننده ایرانی و معلّم ایرانی - با همه تلاش و غیرت خود وارد عمل شود و این کشور را به گونه ای بسازد که به خاطر صادرات و واردات و نیازهای مصرفی، محتاج فروش نفت خود، آن هم با این قیمت پایین نباشد، ببینید چه خدمت بزرگی به امروز و آینده این کشور خواهد بود!

این کار چگونه امکانپذیر خواهد شد؟ به این گونه که کارگر ایرانی کار را یک عبادت واقعی بداند، نه عبادت تعارفی. واقعاً برای انجام کار خود «قصد قربت» کند. همچنین، معلّم ایرانی مسلمان، این تفکر اسلامی را به نوجوان و جوان دانش آموز یاد دهد تا آن که ده سال دیگر در کارگاهها و مراکز تعلیم و تعلّم و تحقیقاتمان، چنان کار شود که دیگر همه استعداد این ملت، تجسّم و تبلور پیدا کند. آن وقت، زندگی راحت، رفاه برای همه کس در همه جا، تسلط اقتصادی دشمن صفر، سرمایه های کشور محفوظ و آبرو و عظمت این کشور تأمین خواهد شد. ارزش و اهمیت کار دو قشر کارگر و معلّم این گونه معلوم می شود. اگر گفتیم «شهید مطهری این گونه بود» واقعاً این گونه بود. شهید مطهری از کسانی بود که کار کردن و درس گفتنش فقط به خاطر یک وظیفه مقدّس بود. آن هم بی آن که کسی وادارش کند یا از وی بخواهد. البته بیشتر محققین دنیا این گونه اند. همه پیشرفتهای علمی دنیا نیز این گونه پیش آمده است که کسانی از روی عشق یا ایمان و یا هر دو، کار کرده اند. یا باید عشق به کار باشد یا ایمان به ثواب الهی، یا هر دو با هم. و شما می توانید هر دو را با هم داشته باشید. این گونه می شود که ملت ایران می تواند آن استقلال حقیقی و واقعی را که استقلال سیاسی مقدّمه آن است و آن نیز به یک معنا پشتوانه و پشتیبان و نگهدارنده استقلال سیاسی است، تأمین کند.

این، نکته ای است که ما در «روز کارگر» و «روز معلّم» می توانیم به شما عرض کنیم. دشمن، دشمنی می کند و از او جز دشمنی هم انتظاری نیست. تبلیغاتی که رادیوهای دشمن می کنند و مطالبی که مطبوعات صهیونیستی جهانی می نویسند، ما کمترش را از آنها توقع نداریم. دشمن است دیگر! دشمن، بدجنسی می کند، خباثت می کند، تهمت می زند و دروغ می گوید. ادّعا می کند که طرفدار انسانیت است؛ اما به دروغ. از او توقع بیش از این نیست. چیزی که برای ما لازم است، این است که خود ما در نقطه تحقق آرمانهای اسلامی قرار بگیریم. آن کار و آن تعلیم، با آن نیت، با آن احساس و آن غیرت انجام گیرد، تا در آینده نزدیک، ان شاءالله کشور در موضعی قرار گیرد که «لیظهره علی الدّین کله ولو کره المشرکون». همانی شود که خدا برای شما ملت بزرگ اراده کرده است، خواسته است و ان شاءالله مقدر فرموده است. امیدواریم خداوند این روز و این ایام را بر شما مبارک کند و به همه ما توفیق دهد تا بتوانیم این وظایف را درست درک و براساس آنها ان شاءالله عمل کنیم.

والسلام علیکم ورحمةالله و برکاته.